

Új magyar szociográfia?

BEVEZETŐ EGY CIKKSOROZATHOZ

2020. októberben jelent meg Horváth Júlia Borbála: *Dunai história. Az aranyföveny* című kötete. A könyvet a Magyarország Felfedezése sorozatban, a Gondolat kiadó adta ki. Néhány hónappal később az Életünk hasábjain Domonkos László: *Attila hajóra száll* című esszéjében a megjelent kötet ürügyén írt a magyarországi szociográfának inkább a múltjáról, mint a jelenéről. Elemzésében felvetette, hogy a Dunai história értékei mellett nem műfajhű szociográfia, miáltal szerinte nem illik az egykor virágzó, patinás sorozatba.

Állításaira Tóth Pál Péter a Magyarország Felfedezése Alapítvány elnöke, Szále László irodalomkritikus, Gulyás Gyula Kossuth-díjas dokumentumfilm rendező, és a szerző is reagált. Az írásokban felvetett érvek és ellenérvek olvasása előtt/mellett reményre ad okot, hogy a vitával talán a magyarországi szociográfia újraéledésének első jeleit láthatjuk. A hozzászólások érdekes darabja még a Lencsés Gyula: *Angolok a Bakonyban* című könyvéről írt esszé, amely az 1937-es dudari falukutatás eredményeit, s azok kötetbe foglalása körülményeit járja körül.

Összeállításunk szeretne kezdeményező szerepet vállalni: a nagy hagyományú magyar szociográfia megújítása elodázhatatlan leckéje a nemzeti önismeretnek. És az újabb kutatási-irodalmi irányok kibontakoztatása mellett, megkerülhetetlen annak a szociográfiai-filmes hagyománynak a felmérése is, amelynek oly nagy szerepe volt a rendszerváltozás szellemi előkészítésében.

(A szerk.)

TÓTH PÁL PÉTER

Dunai história: a mi könyvünk!

VÁLASZ DOMONKOS LÁSZLÓ: ATTILA HAJÓRA
SZÁLL CÍMŰ RECENZÍÓ - ESSZÉJÉRE

A Magyarország Felfedezése Alapítvány elnökeként nagy örömmel olvastam Horváth Júlia Borbála *Dunai história* című könyvéről Domonkos László: *Attila hajóra száll* című recenzióját.

A recenzens nem fukarkodott az elismerő jelzőkkel, hiszen mint írta, már a könyv alcíme – *Az aranyföveny* – is „elragadtatott, mélyen átélt meseszöveget sejtet”. A mű kapcsán Domonkos – a szerzőt dicsérve – teljes joggal nem kevesebbet állít, mint azt, hogy a Duna mint a magyar történelem folyama „Sűrítmény és esszencia, kivonat és töménység, immanens lényeg és érzelmi-hangulati summa.” Engedtessek meg nekem, hogy mindezeket a *Dunai história* tartalmára értsem. Nyugodtan megtehetem, mert Domonkos László, mint cikkében írta, legalább hetvenöt-nyolcvan száza-